

Presidential Communications Operations Office

Presidential News Desk

SPEECH OF PRESIDENT RODRIGO ROA DUTERTE DURING THE 2019 OUTSTANDING GOVERNMENT WORKERS AWARDS RITES

[Delivered at Rizal Hall, Malacañan Palace | 10 September 2019]

Maupo po kayo. Salamat.

Chief Presidential Legal Counsel and Presidential Spokesperson Salvador Panelo, the Mr. referral *[laughter]*; Ombudsman Samuel Martires; Civil Service Commission Chairperson Alicia dela Rosa-Bala; Commissioner Leopoldo Roberto Valderosa and the other officials of the Civil Service Commission; the 2019 Civil Service Commission Pagasa, Dangal ng Bayan, and Presidential Lingkod Bayan awardees; si Aileen Lizada; distinguished guests. Wala ka dito, nakita kita. *[laughter]* Ladies and gentlemen.

Before I --- this is a two-page... Alam mo, let me first --- allow me to talk about my --- what's in my heart and maybe what's in my mind.

Alam mo kasi in several fora, sinasabi ko talaga na nung... I'm not --- I'm not campaigning. I can no longer run for any public office, not even a janitor. 'Yung --- I simplified my issues to be brought to the people.

Ang una sinabi ko is I will try to fight graft and corruption. Second is the drug because it will destroy our nation eventually. So ayaw natin at sa hindi, kapag hindi natin na-control ito, walang mangyari sa ating bayan.

So with that two sentences, at the beginning of my... You know, I do not make speeches I just want to talk to the people. Parang chismisan lang tayo.

You know, I'm about to close my presidency in a matter of months. I really do not know who's going to be the next president. Ang gusto ko lang masiguro kasi na malaman ninyo 'pag hindi natin nahinto ang graft and corruption and if there is no law and order sa ating bayan, even if you give the Philippines another 20 years with the same set-up, with the same --- the Constitution itself is tailored for corruption.

Hindi ko na sabihin kung... Maski saan but ayaw ko naman mag-insulto ng tao, ng mga tao. Pero kung ganun ang palakad ng gobyerno and sometimes the budget is delayed because they are still fighting how much will be given to --- dine-delay nila.

Nung last budget, nalugi tayo doon. It had a very sad impact on our GDP. And marami ng pera, wala --- hindi naman umikot. So there was really no money. Practically, the state of ship was sailing in still waters.

So, ewan ko. Sa inyo na 'yan. Pero ganito. Maawa ko. I'm thinking of the next generation, what would be in store for them. One is we are so many --- we have so many fronts to --- to destroy. We have the Communist Party of the Philippines. Good that we were able to talk to the Maguindanao pati 'yung --- well of course, sumama na rin ang Maranao.

Alam mo, sa central Mindanao there is a relative peace. And everybody is enjoying except for a few bombs there from... Alam mo, the criminal mind is something which we cannot really fathom. Hindi mo alam kung anong gusto. And even in Sulu, 'yung bombing.

I have kept this on my own but I supposed it's in everybody's mind. Ang mahirap kasi dito, aside from the territorial aspiration of the MI, MN... Nakausap na natin ang MI which is doing good. We just continue to pray to Allah that it will really hold. And next week, I'm going to talk to Nur Misuari.

Itong kanila, territorial lang. It's because of the influx of the Christians. Cebuano-speaking na nga ang Mindanao eh. But the reason for that is that when the Spaniards went there, eh wala naman magtrabaho sa kanila eh.

Ayaw ng Moro kasi worlds apart ang relihiyon. So niyaya nila ang mga ibang tao sa Pilipinas noon. 'Yung Visayas up... May iba, pumunta ng Davao na may capital. 'Yung iba naman because of the sloganeering that --- "Go to Mindanao because it is a land of promise." That was before.

Maluwang ang Mindanao eh. As far as your eyes can see. But with the continued pouring of other tribes in the Philippines at marami na rin sila, overtime sumikip ang Mindanao. 'Yun, nandoon nag-umpisa ang away. It's always territorial.

Itong ISIS is something that I am really scared. Nagpapawis ang kamay ko 'pag iniisip ko 'yang - -- no, it's a worldwide... Forget Abu Sayyaf, forget about the Maute. Anong kalaban natin diyan is the terrorists, the ISIS-connected... At hindi ito madadala. This is a mass insanity that cannot be cured just as --- it's just like an epidemic. Dadaan 'yan then after that it simmers down then there's a cycle again.

Ito, 'pag hindi ito naareglo. Ewan ko kung sino. It will remain a problem. Kasi the greatest fear is ang bombing. Mag-parking ka lang diyan, pipindutin mo dito at gagawain niyan dito sa labas ng Jolo and they would start maybe in Zamboanga, Davao, Mindanao.

We have had a taste of that, almost all cities. 'Yan ang pinaka-mabigat na problema na I have to deal before I go and itong mga komunista.

Komunista is wala na talagang... I do not think that you can flog a dead horse. The issue of talking to the communists is almost nil to nothing. Eh mga ambisyoso eh.

Ang gusto ng gobyerno --- iilan lang naman 'yan silang mga ideologue. Matatanda at marunong pa sa atin. Ngayon, 'yung --- [unclear] 'yung tawag sa Bisaya. Na they think that they are the deliverance given by God to make the Philippines a better country.

So ang akin ngayon diyan, sinabi naman lahat, [you know this?]. I have ordered the Armed Forces and the Police to go attack full-scale. Kung hindi natin maubos ito, sa panahon ko. And looking at the political horizon there, kung sinong ma-presidente, I'm so pessimistic but I'm sad that no one there would...

Puro kasi ano. The issue sa... I don't know about one or two, mga hipokrito na... They were doing it before their time there in the Senate. Pero sumasali sa mga atake na ganun.

If you are there, you were once also a berdugo and you attack now the security forces, itong mga salvaging-salvaging.

You know, it's shown on the TV, sa PTV-4 every morning. Nandiyan na lahat... Puro naman... Meron diyang "A" that is arrested. And maybe on the fourth, fifth line you have two na "N" 'yan ang lumaban o namatay.

I just don't know kung saan nila nakuha itong mga g***** human rights their figures. 'Yun ngang akin makita mo diyan eh, presidential briefer. So I am bound by what the police tells me.

Bakit man ako mag-imbento ng numero na hindi man ako ang pulis? So I just rely on them to give me the true... Hindi naman magsisinungaling 'yan. Matatakot 'yan. Kaya itong patayan doon sa --- ngayon na hindi mo alam ang killer. Hindi naman trabaho ng gobyerno na nakaupo na 'yung tao, eh naka-outstretch na nga 'yung kamay o nakatali, barilin mo. Hindi na 'yun...

I assure you. Hindi ako papayag nang ganun. That's outright brutality at cruelty. 'Yung lumaban lang. Eh 'yung lumaban, patayin mo, you have my go signal. Basta lumaban and you think that your life is in danger, shoot and kill.

Ganyan 'yan ang... Ewan ko kung saan itong ganun. But the figures, what was 70,000. Alam mo magpatay ka ng 70,000? I'll give you the timeline of killing 70,000 people. It will take you three days. Bang, bang, bang, bang, bang, bang. Three days 'yan makakabliti bago mo matapos patayin. T*** i**** 'yan mga...

Well, anyway. Meron akong isang ano sa... People are complaining, some not all, na, "Bakit kinukuha mo sa Cabinet ang military?" "Ikaw ba 'yung nag --- kumukuha ng insurance sa military na hindi ka i-coup d'etat?" "Ikaw ba'y naghingi ng garantiya sa police na dinoble mo 'yung sweldo nila lahat tapos 'yung iba kinuha mo sa gobyerno?"

Hindi ako takot. Bakit ako matakot sa military? The people of the Philippines elected me. Hindi sila. Bakit ako matakot sa kanila? Ang problema lang, given the short time remaining, hindi ako makapag-utos na...

Kaya ako maghanap, mag-usap kami ni Chairperson. Maghingi ako sa inyo ng the best and the brightest. Kagaya nitong sa [levy?] it's about 78 o 120 yata billion. Ngayon, naghahanap ako ng tao ko, sa kanino ko bigyan --- ibigay. Kasi invariably, sa laki ng pera, the temptation is really there.

And I have observed with my own eyes and senses na 'yung karamihan dala ko, because hindi ko naman alam. This is a new territory for me when I became President. 'Yung kinuha ko 'yung tumulong sa election tapos nag-kampanya. Nailagay ko sa pwesto. But the condition was that... 'Adre sa ano lang. Ilan ang...

Sabi ninyo, ay puro military. Eh ilang abogado? Ilan bang abogado napaalis ko diyan sa...? Mga lima, anim. Puro corruption.

Ngayon itong Pasig River, I just dismissed 'yung --- presidential appointee.

Paglabas ninyo ngayon nandiyan siya sa labas. Tinalian ko muna ng angkla. Ihulog ko itong p***** i** na ito diyan sa Pasig River para tumaba lalo ang mga tilapia.

You know, sa --- totoo lang ha. Kung sabihin mo ang Pilipino walang ulam, 'di totoo. Ang mga sundalo, diyan o sa [unclear]. Mangisda lang 'yan sila. Buckets. Tilapia. Karaming tilapia diyan sa Pasig.

Kung wala kang ulam, eh pabukalan mo lang 'yan ng two hours wala nang... Except for the chemicals of course. That's being spewed out by the factories. But if it's simply bacteria, masarap ang... Kung wala na talaga, dito na. Kaya minsan magpa-party ako dito, puro tilapia festival. [laughter] Kunin ko lahat 'yan sa...

So 'yan ang may [unclear] De Lima at may dilemma ako sa gobyerno. Mabuti 'yung senior nasa... Ayaw pa mag-admita. Hay nako. Well anyway, 'yan ang ano ko, explanation ko bakit. Madali eh.

At ang sinasabi ko naman sa kanila, there will never be a time that I will order you to do an illegal act. Kagaya nito ni... It's a simple question of whether government employees or policemen o military men can accept gifts.

Sabi ko, "yes." It is provided in the Anti-Graft And Corrupt Practices law. 'Yang ethics-ethics na 'yan... There's a law which says you can and when I talked about it, I precisely used the word -- - 'yung sa libro. Then pumasok si Lacson, "Mr. President, did you not know that you are... That is an unconstitu..." Hindi ko na ano...

Tapos itong gusto maging presidente na dalawang beses nang kumuha ng Bar. Sabi ko kaya pala. When she criticized me for two days. Sabi ko, ma'am, abogado ka man. Basahin mo muna ang libro, kasi binasa ko eh.

As a matter of fact, before I open my mouth, I read the law. Diyan mo ako ma-sure. Ilang beses na 'yan kinorrect (correct) ko sila. Talagang binasa ko. It is allowed. Token, nominal. But it's allowed.

What is nominal? Siguro sa judge na 'yan. Eh kung police ka, may na --- you solve a problem, a kidnapping, 'yung gratitude hindi mo matanggal. Nilagay talaga sa batas 'yan eh.

Ang Pilipino, lalo na 'yang mga Bisaya, 'yung utang na loob ma-ano kami diyan, mabigat 'yan. Kaya I took several of the Davaoños. Nagkalat naman. 'Yan ang problema. May isa pa akong tanggalin. Though she is not corrupt, but she is not in parity with the others sa performance.

Handling an economic office. I have to change him. 'Yung sa ano... I don't know if gusto tanggalin na lang lahat.

Hindi kagaya kasi ditong mga military. 'Pag sinabi ko "Linisan mo, linisan mo 'yang Pasig." Si Año pati si Cimat. "Clean the place." Tapos nung nalinis na, there were speculations that I would award 'yung sa likod, may mag --- nag-apply na lagyan niya mga cottages, and ganon. Sabi ko huwag na.

'Yung iba naman dagdagan ko daw 'yung mga gambling places doon. Sabi ko sige lang, hintayin natin ang panahon. Noong natapos na, tinawag ko ang DAR. "I-land reform mo. Bigay mo sa mga Ati." Akala siguro ng mga buang ibigay ko sa kanila. Kaya itong mga komunista inuunahan ko na. I have distribute so many lands.

Ngayon, itong mga lugar na talagang tinamaan ng feudal ano. Iba kasi ang paradigm niyan. If you recruit mga NPAs doon sa Mindanao, 'yan diyan sa bukid tilling his farm o pa --- ang patent nila pending. Meron --- hindi pa masyado. Pero itong mga taga-Negros they are fighting a system of feudalism that existed long, long time ago.

Pagdating ng mga Katsila dito, ayun, pinag-distribute niya, friar lands and binigay sa mga Insulares.

Kaya makikita mo. I do not intend to be offensive to you. Pero 'yan, totoo talaga, 'yung mga pamilyang binigyan, 'yung mga Insulares, 'yung hindi na umuwi. Large tracts of land. Gaya ng Davao. Davao City was only about... The entire Davao City. 'Yung arable lang. Mga limang --- limang pamilya lang may-ari niyan.

Ito, mayaman ito si... Maraming lupa ito. Nag-asawa ka na ba uli? *[laughter]* Ito ang ligawan ninyo para pag-retire, walang problema.

Si Aileen was --- used to be my secretary when I was mayor. Rather, she was my chief of staff kaya alam ko ang --- alam ko ang timplada 'yang babaeng 'yan. So 'yan ang...

Itong mga taga-Negros, generations after generations 'yan sila, slaves. Kaya ngayon, noong nagbarilan sa Sagay, which was unfairly attributed to us, sila 'yun. Diyan sa ano ngayon, sa Negros, 'pag hindi ka magpa-miyembro ng [committee?] diyan sa mga komunista, wala ka.

If you are an awardee of a land, tapos sabihin ng mga g***, "Hindi ka. That's too big for you. You will be assigned another land."

'Yung mga direct descendants and tenants sa lupa na 'yan, hindi ka na. Kasi ang --- ang komunista ang [nagko-commune?]. May commune 'yan sa --- dito, dito, dito. Kaya nagpapatayan. Kaya ma-ano.

Three hundred years makita nila naka Mercedes-Benz. Every year nagpapalit ng mga mansion. No, but these were lands of the people, mga lolo natin. 'Di dumating itong mga... Ayaw ko na lang mang-insulto.

This year is the year of the... Ikaw, sa simbahan mo 50th year. Parang madre ito ng simbahan. Ito 'yung talkaties nila eh. Ngayon, sabi gusto ako --- mag-celebrate ba tayo sa simbahan. Sabi, ako? P***** i** bakit mag-celebrate ako sa mga y*** na 'yan?

They came to my country, conquered it, subjugated it and made the Filipinos a slave for 300 years and you want me to celebrate the anniversary of the in --- coming of that idiot here? Sabi ko, ayaw ko, kayo lang.

They wanted a grand... Because it coincides. Pagdating kasi ng barko ng buang na Magellan na 'yun, anong idiniskarga niya? Cannon, muskets, and then religion. Tanungin ninyo 'yan. 'Yan si Evasco, 'yung nag-chief of staff, pari 'yan, historian 'yan.

The first, 'yung subjugation na maging mag... 'Pag hindi ka nagsimba noon, 50 lashes sa plaza, 50 lashes. At lahat noon magdala ng itlog pati ano, mga --- 'yung offertory. 'Yun na 'yan. Noon malaki ang kita ng mga pari. All in the name of religion.

Kaya 'pag --- kung ako ang buhay noon, t*** i**** mga pari kayo. Bitayin ko kayo. Kaya that's...

'Yung Negros it's feudal 'yan. Ang sakit niyan, matama --- malalim ang tama niyan. Pero ilang generations sila tapos makita nila mga amo nila. Mercedes-Benz, mga Lamborghini. May namatay nga doon na drug lord. One hundred cars. Mercedes-Benz, tapos may Lamborghini dalawa. His business? Moneylending. Wala akong nakitang moneylending sa Davao. 'Di nga makabili ng dalawang...

'Yung namatay siya, the family went to Australia. They never complained. Why? Kung buksan ko 'yung bangko, 'di makita ko 'yung billions. One hundred cars, dalawang Lamborghini.

Kaya itong hard hit is so is... Kaya sabi ko sa police, "Ubusin na natin para matapos na." And I will take full responsibility for it. It's my job to clean my country. Ngayon if I can do it pakiusap, okay. 'Pag ayaw mo, 'di...

You know, sa limang ito. 'Pag ito ang tinamaan ang tatay, 'pag tinamaan ito, babagsak na 'yang --- it becomes socially fractured. Pagka tinamaan 'yan, itong babae, sa hirap, binubugbog 'yan, pupunta ng Middle East, maski anong trabaho.

Sometimes most of them are missing because they are bought to the slave markets of Africa and sold there. So they never come home. Itong mga anak iwan lang sa kapatid, 'yung iba sa kapitbahay.

You know, the social dysfunction created by the drug problem is very enormous, painful, and sorrowful for me and for you. Kasi hindi lang isa... Isang pusher magsira ito ng pamilya, dalawa, tatlo, araw-araw.

Ang sabi ni Bato, 1.6 dito sa Maynila. Hindi pa nila binilang ang Davao, Cagayan, Bacolod, Cebu, Leyte. Eh papaano 'yan? Now kung gawain mo 'yan sa bayan ko, you are destroying my country.

And as an act of self-preservation, sinasabi ko naman drop. Ayaw mong mamatay? Drop the drug. Kayong mga komunista, drop the gun. And we can talk and I can give you the assurance na I will be fair as really fair. And everybody will be treated equally and we will help you.

As of this date I have constructed about 45,000 condominiums. Para 'yung nag-surrender nung... Then TESDA. May bayad sila. They learn the skills. Tingnan mo si...

Punta ka ba sa Dusit bago? There's a Dusit in... I didn't see it. Suddenly, may inauguration na. Papasok ka lang konti just beside Insular Hotel. Sabi ni ano, ni Lorenzo, he had to go to the Middle East to cajole the --- itong mga...

Hindi ka man pwede magtrabaho na walang master electrician, master plumber. Magtawag ka diyan sa labas sa daan, "Pssst! Gawain mo nga itong inidoro." Pag-flush niya, p*** ang --- lilipad 'yung tae doon sa harap mo.

So they had to go to --- and bribe them to come home. Kasi 'yung ating mga master electrician, master carpenter, plumber, master lahat, nandoon. Mga foreman, nandoon sa... Kaya tayo, matagal ang ano natin. Sa Davao matagal ang --- because you have to hire people back or train them. So it behooves upon TESDA to provide that thing.

Ayan ang --- that's what ails the country. Pero galit talaga ako sa ano --- droga kasi sisirain mo lang bayan ko, bibigyan mo ako ng inutil... Dito, sabi ni Bato, 1.6? Tapos sabi ni Santiago doon, 3 million. Ito kay Bato, 1.6. Dito lang 'yan.

Ngano (Why)? Everyday may makita ka shabu. Maski anong istasyon. Shabu, shabu, sha --- every day. Every day may nasisira. Every day may nire-rape na bata. Ganun 'yan eh. Sira ang ulo. Hindi lang ang human rights. Hindi lang kasi tiningnan nila.

Ang criminal na may kasalanan, 'yung kasalanan balewala sa kanila. They're interested in the life of the criminal. Itong Iceland, itong mga p***** i***** 'to, i****, nag-sponsor ng resolution para tayo imbestigahan sa plenary sa...

Alam mo ba ang Iceland, they allow abortion up to six months? Ang mga g***** unggoy na 'yan na puti, they are --- they are so concerned of the criminal who has done so many wrongs to his fellow human being, and yet they allow abortion up to six months.

Eh ilang kulang na lang, mag-intrauterine life ng seven months, tao na 'yan eh. Tingnan mong mga g*** 'tong mga p***. And they want to impose their... Sabi ko huwag kayong dito. Papatayin ko talaga kayo. Imbestigahin ninyo ako? 'Pag hindi kita sinaksak eh.

Bakit mo ako umpisahan? Kayo ka-stupid ninyo. 'Yung --- 'yung kanilang values, inyo 'yan. Huwag mo kaming pakialaman. Kaming mga Pilipino, meron kami. And we are quite capable of dispensing justice.

Akala mo ba papayag lang itong mga pulis patay nang patay na wala namang rason? Eh 'di sila ang papatayin ko. Ano lang 'yan... 'Yung... Hindi na... America, sige sila. O tingnan mo ang America. 'Pag nalango (dizzy) na, ah, barilin 'yung McDonalds, barilin 'yung simbahan.

And that is why I am pouring out my... Mahirap talaga maghanap ng honest man. Kung meron ka ma'am, chairperson sa Civil... Bigyan mo nga ako. Marami talaga akong tatanggalin. 'Yang Customs na 'yan, susmaryosep.

They have been there 38 years. They have been there for so long. Ang nagbigay sa akin niyan, sabi niya, nag-retired --- retired na. Mahirap na. Sabi niya, ito 'yung mga tao, mayor. Matagal na 'yan. Itong 164, kung matanggal mo 'yan sa Customs, okay na ang Pilipinas. Okay na tayo.

Kaya binaba kong... 'Yung iba nademanda naman. Pero 'yung iba, ayaw mag... Oh well. I rely on Madam Lizada kung... DDS? Gusto nila ng DDS? Hindi naman totoo 'yang DD... Ang Davao, 'yan ang ano.

Sa Davao, ang kalaban ko sa politika, Davao Death Squad. Ang DDS, actually, 'yun ang pang-counter ng Sparrow. In Davao, we used to lose about three to four policemen a day. Sprawled maski saan-saan.

Mag-traffic, magkain, and minsan 'yung pan nasa bunganga pa eh. Pati 'yung mga [hagad?], ganun karami ang patay. So ito sila ano, they came up with a Davao Death Squad. Eh 'di siyempre, gobyerno ako. Sige, suportahan ko kayo to counter the Sparrow. 'Yun ang umpisa niyan.

Ako naman, there was this movement and it was anti-communist and to meet force by force. 'Di sige. Ang problema nito, sino bang sumulat nitong speech ko? Baka... Basahin na lang 'to siguro ma'am 'no? Para hindi naman magsama ang loob.

I am deeply honored to be with you today as we gather to confer the 2019 Outstanding Government Workers Awards. Let me express my gratitude to the Civil Service Commission for holding this annual event that recognizes the best among us.

The event is a celebration of not only your individual and organizational triumphs. More importantly, this is a celebration of your accomplishments that have contributed greatly to the realization of our national development agenda.

We confer the Presidential Lingkod Bayan, Dangal ng Bayan and CSC Pagasa Awards not only to motivate government officials and employees to do their job well, but also to give due recognition to their exemplary, wholehearted and selfless public [service].

Indeed, dedication, commitment, and excellence and integrity [that] each awardee demonstrated this year have set a guidepost for the rest of us civil servants to admire and emulate.

I hope... Ulitin ko ma'am. Maraming bakante talaga 'to in the coming months. Kung pwede silang mag-transfer. Kasi 'yung... May matanggal talaga 'yan. Maraming matanggal. Totoo kasi 'yan. *[applause]* Mag-transfer sila ng service.

Kasi si Jagger 'yung sa --- maraming bakante. Sabi ko, di ilagay mo 'yung next in command. The deputy or the assistant chief. Pagka wala, sabihin mo kay magkuha tayo. Maghanap tayo sa listahan ng Civil Service.

Puro bright man ito. And I suppose that in the years --- over the years that you have been in your respective office, I am confident you are really as honest as you can ever be.

So pagka nag-bakante ito, kung... Marami 'yan sa Customs pati sa... Itong coconut board. Alam mo ba 'yan? That's... Hindi ko ibigay 'yan sa tao. Mawala 'yan. 'Yang ganun na ano? Mawala. Bigla-bigla lang. Karami noon. In the past.

Kaya kailangan ang tao talagang --- who has a grip of the trabaho niya. If you are the one, sabihin mo kay ma'am. And if she can vouch your integrity and talent, qualified to do the work, I'd gladly...

Gusto nga i-appoint ko kayo lahat vice president. *[laughter and applause]* Hindi naman nagbabasa ng libro. Sabi ko nga, ito that you can accept gifts. Si Lacson, "Mr. Duterte..." I can forgive him because he's not a lawyer.

I quoted the very words sa Anti-graft and Corrupt Practices. There is an exception there --- nominal. I used the word "nominal" and out of gratitude. Alam mo, ang Pilipino ganun. Hindi man ako basta nagasumbong --- mag-ano ng bunganga.

Tapos si Leni talaga, kasi illegal and unconstitutional. Hay, sabi ko, ma'am, kung ikaw ang Presidente ng Pilipinas, patay. You do not even read a book and that is a major policy 'yung... Magtanggap ka, that is a...

Ngayon, kung you are able to solve a crime, tapos bigyan ka ng Mercedes-Benz, ah p***** i** kalokohan na 'yan. Ibig sabihin tinakot mo na 'yung na-kidnap na, “ako na ang kikidnap (kidnap) sa'yo sunod.” *[laughter]* Mercedes...

Usually man ma'am, kasi 21 years ako mayor, ayan si Aileen o, chief of staff ko. Karamihan nakikita ko magpadala ng pansit or lechon. Ano ba naman 'yan, sa kainin lang 'yan ng... Ang akin lang noon sa Davao, do not demand.

Huwag kang maghinggi. Pero kung ibigay, after sa trabaho, ginawa mo, pinakita mo, tanggapin mo. O, nag-react kaagad ang dalawang senador na 'di naman nila tiningnan ang batas. Well, anyway...

I therefore take this opportunity to remind you to never engage in corruption and other unlawful activities that will smear your dignity and taint your integrity.

Totoo 'yan, ma'am. Ako, I became mayor in 1988. Far and wide and between those years, I worked hard and made what Davao City... Nakapunta naman kayo ng siyudad ng Davao. Sabagay, hindi lang ako mag-ano. 'Pag sinabi kong huwag mong gawain 'yan, huwag mong gawain. 'Pag sinabi kong umalis ka ng Davao...

Noong una, binibigyan... Totoo. Ibutang nimong taga-Davao. Binibigyan ko ng ticket. “Anong gusto mo? Cebu Pacific o PAL? Mamili ka.” Bigyan mo. Sige. Doon ka magnakaw sa Maynila, doon ka mag-hold up sa *[laughter]* Cebu. Huwag dito, kasi 'pag dito, p***** i** mo, papatayin kita.

Nung nakita na marami ng patay, nagsialisan na sila. So na-peaceful kami. Ngayon, kung sino 'yung pumatay, 'yan ang problema. *[laughter]* Istorya man lang 'yung akin, sir. Maniwala pala kayo ng istorya?

Kaya ganun. Pati drugs, sabi ko, umalis kayo, walang mangyari sa siyudad ko. Pati NPA, sabi ko, either you kill me or I kill you, or we talk, you go out of my city because I will build something for my fellowmen here. Okay na --- okay na ang Davao ngayon. Alas dose, tahimik na.

Noon, alas dose 'yan, binaba ko ng ala una. Pagdating nitong babae na nagbubugbog, ginawa niyang alas dose. Tapos may nagsabi may sige yawyaw.

Sinabi pa, "Sige magyawyaw kayo. Ibaba ko 'yan ng alas diyes. Gusto ninyo?" O di tahimik lahat. Mas marami ang ano. Si Inday kasi ano. Ako, madala mo naman ako sa istorya sa totoo lang.

“Public office is a public trust.” As clearly enshrined in the Constitution, public officers and employees must always be accountable to the people. This is not a challenge. This is our mandate.

I therefore call on you to continue serving with utmost responsibility, loyalty and efficiency. May you always act with patriotism, justice [and] lead a modest and dignified life.

'Yung sa pulis, dinoble ko because of the propensity of many of the policemen. 'Di mo ma-kontrol ang ano eh. Ang... Ganito kasi ang nangyari niyan. I will just give you the low-down. 'Yan sila magtrabaho.

Alam mo itong mga sindikato, kinukunan nila ng picture 'yung asawa nagsasakay ng jeep. Asawa lang ng mga pulis. Wala naman 'tong mga kotse. 'Yung dedicated... Tapos 'yung anak na umuuwi nang may kasama tapos may lagay "X" 'yung litrato.

'Yun ang ipapadala nila. Kaya ang pulis magpunta sa akin, sabi, "Sir, wala man akong pera i-relocate 'yung... 'Yung ibang pulis, nagpunta na ng America, nagsibatan na. Paano ako? Paano kung wala ako? 'Yung anak ko?"

Kaya sinabi ko sa Davao noon, huwag ninyo akong i --- do not --- you know, paint me to a corner. Ayaw ko. Ayaw ko talaga. Pero 'pag inipit ninyo ang gobyerno --- ang mga tao sa gobyerno, hindi makagalaw, uunahin ko na kayo. Talagang yayariin kita.

You give us no choice eh. Patayin mo ang pulis, papaano ang droga? How can it be solved? Dito sa Maynila at least tahimik na, hindi na masyado. Kaya ang sinabi ko sa kanila "P***** i**, huminto na kayo." Style Davao.

Akala siguro mga buang nagbibiro ako. Hindi man nila ako kilala. Tapos 'yung napuno na ang punerarya ako ang pagbintangan. Kay ubos na daw 'yung formalin. *[laughter]* Trabaho ninyo 'yan.

Always keep in mind that the support of the entire bureaucracy is crucial to the attainment of this administration's goal of providing a comfortable life for all.

Ang aking policy ito: If the police or soldiers... Meron mang... Pulis ma'am, two years 'yan sila. Kasi ako nagturo ako ng police academy. Kasi noong na-abogado ako, hiniwalayan ako ng --- 'yung girl ko. Tapos in utter desperation, nakilala ko 'yan si Zimmerman. Susmaryosep.

Istoryahan ko kayo ng mingaw ha. 'Yung una kong girlfriend, tisay 'yun. Tatay... Remember Pan Am? May Pan Am pa noon. Ang tatay niya, Amerikano, nanay, Pilipina. Stewardess 'yun ata ng PAL.

Tapos nandoon siya sa --- nung medyo tingin ng nanay nagulo, dinala nila dito so pinaaral dito. So nakilala ko sa --- 'yung frolics natin sir, San Beda mayroon every... Nakilala ko, niligawan ko, naging girlfriend ko.

So hinihintay nila matapos ako. Noong... Dito siya sa Davao nakatira, sa nanay ko. Sabi ng nanay ko, "Kung hindi mo pakasalan, pauwiin mo 'yan. Huwag mong --- huwag mong gawaing querida 'yan. Ano ka? Kawala-wala mong pera, ako pa nagpakain tapos you have the gall to..."

So sabi ko, sige, mag-uwi siya una. December. Third year ako, sir. Nagpa-trahe de boda nandoon na. 'Yung engagement ring ng nanay ko binigay na sa kanya nung nauna siya sa America. Tapos December 21 sumunod ako.

Alam mo ma'am, 22, naiba na ang istorya kasi 'yung nanay pati tatay sabi nila, "Well, you can bring her but only for a few months." Kaya lang bumalik 'yan sila dito. "At pagkatapos mo sa law pumunta ka na dito kasi ang Pilipinas wala talagang pag-asa. Walang trabaho, walang ano."

Sabi ko, "Hindi... Hindi naman napag-usapan natin 'yan." Kasi 'yung magpakasal na kayo ng... So sa 23rd, may office party sila, sumakay ako ng taxi, diretso ako sa airport.

Pagdating ko sa airport, sinabi ko 'yung mga... Maraming Pilipino diyan. San Francisco na airport. Sabi ko, "Sir, namatay ang tatay ko." Pero patay naman ang tatay ko. *[laughter]* Double dead na.

Sabi ko, "My father died. I just received a phone call. Can you help me?" "Oo. Ito o. Patay daw 'yung tatay, tulungan na..." I was able to take a ride. Pag-uwi ko sa ano --- 24, tinawagan niya ako.

Sabi ko, "Siguro hindi talaga natin swerte." Kaya 'yan ang buhay. Naglipad ako ng San Francisco, dala-dala trahe de boda, binigay ko ang wedding ring pati trahe de boda, iniwan ko doon.

Ang g*** patay na siguro ngayon 'yung buang, hindi naman sinauli 'yung dalawang singsing. *[laughter]* Oo, totoo. Ganun ang buhay ko. Kind of...

As long as there are Filipinos who need our help to make their lives better, our task never ends. Let us therefore continue to serve our people with enthusiasm, joy and pride.

Again, nandito ako sa mga matitinong tao eh. I would like to salute you.

Congratulations to the awardees and to you all, *[applause]* to our guests. Mabuhay tayong lahat at mabuhay ang Pilipino. *[applause]*

'Yung mga istorya diyan ng patayan, ma'am, istorya ko lang 'yan para makinig kayo kasi kung hindi ako mag istoryang ganun antukin kayo. *[laughter]* Ngayon kung mag istorya ako ng... Ha... Ha... Siya talaga pala. *[laughter]*

Pagdating doon sa ICC, sabihan (sabihin) ko man 'yung mga ulol. Mga ugok pala kayo. Maniwala pala 'yan? Istorya man lang 'yun. *[laughter]* Wala man totoo diyan sa istorya.

Pero dito sa atin nagkakaintindihan tayo. So today 'yung Pasig commission... What? For corruption. Kaya 'yung may mabakante na sensitive na may security of tenure, mag --- kung maghinggi ako ng tao, si ma'am na lang ang hingian ko. *[applause]*

Marami ako. 'Yang Pasig commission. But you know, if it's a presidential appointee wala kayong security of tenure. 'Pag iba na ang presidente, pwede kayong palitan.

But there are 'yung ano 'yung --- magaganda ang position diyan. I will --- I will remember you for all time. Lalo na 'yung magaganda. Hindi na bale 'yung trabaho, 'yun lang ang ganda ninyo.

Salamat. *[applause]*

--- END ---